

Predmet C-708/22**Sažetak zahtjeva za prethodnu odluku sastavljen na temelju članka 98.
stavka 1. Poslovnika Suda****Datum podnošenja:**

16. studenoga 2022.

Sud koji je uputio zahtjev:

Tribunal Supremo (Španjolska)

Datum odluke kojom se upućuje zahtjev:

21. listopada 2022.

Tužitelj:Asociación Española de Productores de Vacuno de Carne
(ASOPROVAC)**Tuženik:**

Administración General del Estado

Predmet glavnog postupka

Tužba za poništenje – Kraljevska uredba 41/2021 – Peti stavak prve završne odredbe – Kraljevska uredba 1075/2014 – Članak 11. stavci 2. i 3. – Poljoprivredna djelatnost – Trajni travnjak – Proizvodnja – Ispaša životinja s vlastitog poljoprivrednog gospodarstva – Održavanje poljoprivredne površine

Predmet i pravna osnova zahtjeva za prethodnu odluku

Zahtjev za prethodnu odluku koji se odnosi na tumačenje – Članak 267. UFEU-a – Zajednička poljoprivredna politika (ZPP) – Potpore – Usklađenost nacionalne odredbe s pravom Unije – Uredba (EU) br. 1307/2013 – Članak 4. i članak 32. stavak 2. – Uredba (EU) br. 1306/2013 – Članak 60. – Umjetno stvaranje uvjeta za ostvarivanje potpora – Povelja o temeljnim pravima – Članci 20. i 21. – Povreda načela nadređenosti prava Unije, hijerarhije pravnih pravila, legitimnih očekivanja i pravne sigurnosti

Prethodna pitanja

1. Treba li članak 4. i članak 32. stavak 2. Uredbe (EU) br. 1307/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. te članak 60. Uredbe (EU) br. 1306/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. tumačiti na način da im se protivi nacionalno pravilo poput Real Decreto 41/2021 (Kraljevska uredba 41/2021), kojim se, kako bi se izbjeglo umjetno stvaranje uvjeta za dodjelu zajedničkih trajnih travnjaka u javnom vlasništvu korisnicima koji ih neće koristiti, utvrđuje da je djelatnost ispaše dopuštena samo ako se koriste životinje s vlastitog poljoprivrednog gospodarstva?

2. Treba li članak 60. navedene Uredbe (EU) br. 1306/2013, koji se odnosi na umjetno stvaranje uvjeta za ostvarivanje potpora, tumačiti na način da mu se protivi nacionalno pravilo poput Kraljevske uredbe 41/2021, u kojem se polazi od pretpostavke umjetnog stvaranja uvjeta za ostvarivanje potpora kad se za poljoprivrednu djelatnost ispaše na zajedničkim trajnim travnjacima u javnom vlasništvu koriste životinje koje ne pripadaju poljoprivrednom gospodarstvu podnositelja zahtjeva za potporu?

3. Treba li članak 4. stavak 1. točku (c) navedene Uredbe (EU) br. 1307/2013 tumačiti na način da mu se protivi nacionalno pravilo poput Real Decreto 1075/2014 (Kraljevska uredba 1075/2014) od 19. prosinca, u kojem se smatra da se ispaša na poljoprivrednim površinama ne može kvalificirati kao aktivnost održavanja navedenih površina u stanju pogodnom za ispašu?

4. Treba li članak 4. stavak 1. točku (c) navedene Uredbe (EU) br. 1307/2013 tumačiti na način da mu se protivi nacionalno pravilo poput Kraljevske uredbe 1075/2014 od 19. prosinca, u kojem se smatra da osobe koje su samo nositelji neisključivog prava na ispašu na nekretninama koje nisu u njihovu vlasništvu i to pravo prenesu na treću osobu, kako bi ona travnjake koristila za prehranu svoje stoke, ne obavljaju neku od poljoprivrednih djelatnosti predviđenih podtočkom i. navedenog članka 4. stavka 1. točke (c)?

5. Treba li stavak 1. točke (b) i (c) navedenog članka 4. Uredbe (EU) br. 1307/2013 tumačiti na način da im se protivi nacionalno pravilo poput Kraljevske odredbe 1075/2014 od 19. prosinca, u kojem se smatra da se osobe koje su samo nositelji neisključivog prava na ispašu na zajedničkim nekretninama koje nisu u njihovu vlasništvu ne mogu smatrati upraviteljima travnjaka u pogledu kojih postoji navedeno pravo na ispašu u svrhu obavljanja aktivnosti održavanja navedenih poljoprivrednih površina u stanju pogodnom za ispašu?

Navedena sudska praksa i navedene odredbe prava Unije

Uredba (EU) br. 1307/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o utvrđivanju pravila za izravna plaćanja poljoprivrednicima u programima potpore u okviru zajedničke poljoprivredne politike i o stavljanju izvan snage

Uredbe Vijeća (EZ) br. 637/2008 i Uredbe Vijeća (EZ) br. 73/2009: članak 4. i članak 32. stavak 2.

Uredba (EU) br. 1306/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o financiranju, upravljanju i nadzoru zajedničke poljoprivredne politike i o stavljanju izvan snage uredaba Vijeća (EEZ) br. 352/78, (EZ) br. 165/94, (EZ) br. 2799/98, (EZ) br. 814/2000 (EZ) br. 1290/2005 i (EZ) 485/2008: članak 60.

Delegirana uredba Komisije (EU) br. 639/2014 od 11. ožujka 2014. o dopuni Uredbe (EU) br. 1307/2013 te o izmjeni Priloga X. toj uredbi: članak 4.

Uredba (EU) 2020/127 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. siječnja 2020. o izmjeni Uredbe (EU) br. 1306/2013 u pogledu financijske discipline od financijske godine 2021. i Uredbe (EU) br. 1307/2013 u pogledu fleksibilnosti među stupovima za kalendarsku godinu 2020.

Uredba (EU) 2020/2220 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. prosinca 2020. o utvrđivanju određenih prijelaznih odredaba za potporu iz Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR) i Europskog fonda za jamstva u poljoprivredi (EFJP) u godinama 2021. i 2022. i izmjeni uredaba (EU) br. 1305/2013, (EU) br. 1306/2013 i (EU) br. 1307/2013 u pogledu sredstava i primjene u godinama 2021. i 2022. te Uredbe (EU) br. 1308/2013 u pogledu sredstava i raspodjele takve potpore u godinama 2021. i 2022.

Povelja Europske unije o temeljnim pravima (u daljnjem tekstu: Povelja): članak 20. (jednakost pred zakonom) i članak 21. (nediskriminacija)

Presuda od 7. travnja 2022., Avio Lucos (C-116/20, EU:C:2022:273)

Presuda od 7. travnja 2022., Avio Lucos (C-176/20, EU:C:2022:274)

Rješenje od 26. studenoga 2021., Agrárminiszter (C-273/21, neobjavljeno, EU:C:2021:967)

Presuda od 12. rujna 2013., Slancheva sila (C-434/12, EU:C:2013:546)

Navedene odredbe nacionalnog prava

Real Decreto 41/2021, de 26 de enero, por el que se establecen las disposiciones específicas para la aplicación en los años 2021 y 2022 de los Reales Decretos 1075/2014, 1076/2014, 1077/2014 y 1078/2014, todos ellos de 19 de diciembre, dictados para la aplicación en España de la Política Agrícola Común (Kraljevska uredba 41/2021 od 26. siječnja o posebnim odredbama o primjeni, za 2021. i 2022., kraljevskih uredbi 1075/2014, 1076/2014, 1077/2014 i 1078/2014, donesenih 19. prosinca radi provedbe zajedničke poljoprivredne politike u Španjolskoj) (u daljnjem tekstu: Kraljevska uredba 41/2021): peti stavak prve završne odredbe

Real Decreto 1075/2014, de 19 de diciembre, sobre la aplicación a partir de 2015 de los pagos directos a la agricultura y a la ganadería y otros regímenes de ayuda, así como sobre la gestión y control de los pagos directos y de los pagos al desarrollo rural (Kraljevska uredba 1075/2014 od 19. prosinca o primjeni, s početkom od 2015., izravnih potpora za poljoprivredu i stočarstvo i drugim sustavima potpora te o upravljanju i nadzoru nad izravnim potporama i potporama za ruralni razvoj) (u daljnjem tekstu: Kraljevska uredba 1075/2014): članak 11. stavci 2. i 3.

Constitución española (španjolski Ustav): članak 14. (jednakost)

Sažet prikaz činjenica i glavnog postupka

- 1 Asociación Española de Productores de Vacuno de Carne (ASOPROVAC) podnijela je 1. ožujka 2021. upravnu tužbu protiv Kraljevske uredbe 41/2021 radi poništenja petog stavka njezine prve završne odredbe (u daljnjem tekstu: sporna odredba), kojom se izmjenjuje članak 11. stavci 2. i 3. Kraljevske uredbe 1075/2014.
- 2 U skladu s prvotnom verzijom navedenog članka, podnositelj zahtjeva za potporu morao je za svaku parcelu navesti hoće li se koristiti za uzgoj ili održavati. Ako je parcela bila travnjak koji se namjeravao održavati, trebalo je navesti hoće li se on održavati ispašom ili kakvom drugom tehnikom. Popis aktivnosti održavanja nalazi se u Prilogu IV. Kraljevskoj uredbi 1075/2014.
- 3 Nakon što su članak 11. stavci 2. i 3. Kraljevske uredbe 1075/2014 izmijenjeni Kraljevskom uredbom 41/2021, tom se odredbom utvrđuje, među ostalim, da treba navesti hoće li se na travnjacima obavljati proizvodna djelatnost na temelju ispaše te da je na zajedničkim trajnim travnjacima u javnom vlasništvu dopuštena samo proizvodnja na temelju ispaše životinja s poljoprivrednog gospodarstva podnositelja zahtjeva za potporu i da nije dopuštena nijedna od aktivnosti održavanja navedenih u Prilogu IV. Kraljevskoj uredbi 1075/2014.

Ključni argumenti stranaka glavnog postupka

- 4 Tužitelj tvrdi da je sporna odredba ništava po sili zakona iz sljedećih razloga:
 - Povreda članaka 4. i 32. Uredbe br. 1307/2013, članka 4. Delegirane uredbe br. 639/2014 i sudske prakse Suda o dopuštenosti ostvarivanja izravnih potpora za trajne travnjake: Španjolska država ne može utvrditi uvjete za ostvarivanje potpora za travnjake kojih nema u propisima Unije, i koji se tim propisima, štoviše, protive, kao što je novi zahtjev da se travnjaci, ako su zajednički i u javnom vlasništvu, zaista koriste za ispašu, i to ispašu životinja s poljoprivrednog gospodarstva samog podnositelja zahtjeva za potporu (odnosno, da se podnositelj zahtjeva bavi uzgojem stoke), kao da je riječ o proizvodno vezanoj potpori.

- Povreda članka 60. Uredbe br. 1306/2013 i sudske prakse Suda Europske unije u pogledu umjetnog stvaranja uvjeta za ostvarivanje potpora: spornom je odredbom uvedena *iuris et de iure* pretpostavka prijevere, na temelju koje se uzgajivače koji se bave intenzivnim uzgojem goveda nastoji isključiti iz sustava potpora, pri čemu se polazi od ideje da ne zaslužuju izravne potpore po površini iako ih primaju od 2000., a da se od njih nikad nije zahtijevalo da svoje životinje vode na ispašu na trajne travnjake koji su dio njihova poljoprivrednog gospodarstva.
 - Povreda članaka 20. i 21. Povelje te članka 14. španjolskog Ustava, kojima se jamči jednakost pred zakonom i zabranjuje diskriminacija u područjima koja su u nadležnosti Europske unije: uvedeno je diskriminirajuće postupanje između španjolskih i europskih uzgajivača tovnih goveda, ali i među samim španjolskim uzgajivačima, jer se ispaša životinja s vlastitog poljoprivrednog gospodarstva zahtijeva samo kad je riječ o zajedničkim travnjacima u javnom vlasništvu, ali ne i kad je riječ o privatnim travnjacima.
 - Povreda načela legitimnih očekivanja i pravne sigurnosti: sporna je odredba donesena nakon šest godina primjene propisa Unije, kad je Europska komisija naložila državama članicama da u 2021. i 2022. osiguraju kontinuitet potpora koje su uzgajivači primali i da ne mijenjaju uvjete prihvatljivosti za takve potpore u odnosu na razdoblje od 2014. do 2020. jer će reforma ZPP-a potrajati, a u tom su pogledu donesene tek mjere za prilagodbu proračuna na temelju Uredbe 2020/127. Španjolska država te obveze nije ispunila, a za to nije imala pravno pokriće niti su postojali razlozi hitnosti ili potrebe.
 - Povreda načela postupanja na temelju zakona, dodjeljivanja ovlasti, hijerarhije pravnih pravila i nadređenosti prava Unije: Španjolska država, koja je nadležna samo za provedbu propisa Unije, povrijedila je ta načela time što je Kraljevskom uredbom 41/2021 ograničila mogućnost prijave travnjaka s obzirom na njihovo (javno ili privatno) vlasništvo i (privatnu ili zajedničku) uporabu.
- 5 Administración del Estado (državna uprava, Španjolska), tuženik, iznosi u biti sljedeće argumente:
- Uredbe Unije izravno su primjenjive, ali može biti potrebno da države članice donesu pravila za njihovu provedbu (vidjeti Uredbu br. 1307/2013 (članak 4. stavak 1. točka (c) podtočke ii. i iii., članak 4. stavak 1. točka (h) i članak 4. stavak 2.) te Uredbu br. 1306/2013 (članak 4. stavak 1., članak 5., članak 7. stavak 1. i članak 58. stavci 1. i 2.)). Kako bi ispunila tu obvezu, španjolska je državna uprava objavila, među ostalim, Kraljevsku odredbu 1075/2014 i u nju unijela izmjene nužne za osiguravanje pravilne provedbe ZPP-a. U tom je smislu Kraljevska uredba 41/2021 posljedica donošenja Uredbe 2020/2220.
 - Produljenjem primjene trenutnog ZPP-a ne ograničava se ovlast vlade da unese potrebne izmjene u Kraljevsku uredbu 1075/2014. Štoviše, Kraljevina

Španjolska, kao država članica Unije, dužna je unijeti takve izmjene na temelju članka 58. stavka 1. Uredbe br. 1306/2013.

- Članak 11. stavak 2. Kraljevske uredbe 1075/2014, nakon izmjena unesenih Kraljevskom uredbom 41/2021, u skladu je s europskim propisima kad se u njemu ističe, među ostalim, da se proizvodna poljoprivredna djelatnost predviđena člankom 4. stavkom 1. točkom (c) podtočkom i. Uredbe br. 1307/2013 može obavljati samo na parcelama koje su zajednički travnjaci u javnom vlasništvu i na temelju ispaše životinja s poljoprivrednikova gospodarstva.
- Kad je riječ o umjetnom stvaranju uvjeta za ostvarivanje potpora, u skladu s točkom 29. presude Suda u predmetu C-434/12, u ovom predmetu ne postoji *iuris et de iure* pretpostavka da uzgajivači tovnih goveda umjetno stvaraju uvjete za ostvarivanje potpora u okviru ZPP-a, nego se ta činjenica utvrđuje na temelju navedenoga u samoj tužbi.
- Potpuno je neutemeljena tužiteljeva tvrdnja da je tuženik zloupotrijebio ovlasti donošenjem Kraljevske uredbe 41/2021, kojom tuženik, prema tužiteljevu mišljenju, ne nastoji osigurati pravilnu primjenu propisa Unije, nego unaprijed primijeniti strateški plan koji je španjolska državna uprava navodno pripremila za trenutak kad bude donesen novi ZPP, kako bi sektor uzgajivača tovnih goveda isključila iz sustava potpora u okviru ZPP-a.
- Kraljevskom uredbom 41/2021 ne uspostavlja se diskriminirajuće postupanje koje je protivno člancima 20. i 21. Povelje te članku 14. španjolskog Ustava, s obzirom na to da se njome samo zahtijeva ispaša životinja s vlastitog poljoprivrednog gospodarstva na zajedničkim travnjacima u javnom vlasništvu, ali ne i na privatnim travnjacima. U tom pogledu valja podsjetiti na to da se ispaša ni u kojem slučaju ne svrstava u poljoprivrednu djelatnost održavanja poljoprivrednih površina u stanju pogodnom za ispašu, neovisno o tome je li riječ o javnim ili privatnim travnjacima, u vlasništvu podnositelja zahtjeva za potporu ili treće osobe. Stoga ne postoji diskriminacija između uzgajivača tovnih goveda koji su nositelji prava na ispašu na zajedničkim travnjacima u javnom vlasništvu i nositelja prava na ispašu na privatnim travnjacima: ni jedni ni drugi ne mogu prijaviti da obavljaju aktivnost održavanja navedenih travnjaka tako što ih koriste za ispašu. Točno je da se tim pravilom, kad je riječ o travnjacima u privatnom vlasništvu, ne zahtijeva da se za proizvodnu poljoprivrednu djelatnost nužno koriste životinje s vlastitog poljoprivrednog gospodarstva niti isključuje mogućnost da se na tim travnjacima obavljaju aktivnosti održavanja navedene u Prilogu IV. Kraljevskoj uredbi 1075/2014, ali je tomu tako zbog različitog pravnog sustava koji se primjenjuje na jedne i druge travnjake. Ne postoji nikakva diskriminacija jer se od podnositelja zahtjeva za potporu u svakom slučaju zahtijeva da djelotvorno i stvarno obavlja poljoprivrednu djelatnost na zajedničkim travnjacima.

- Pozivanje u tužbi na povredu načela hijerarhije pravnih pravila i nadređenosti prava Unije temelji se na pogrešnoj pretpostavci, koja podrazumijeva da se španjolski propis protivi europskom. Budući da takve proturječnosti nema, ne postoji povreda načela hijerarhije pravnih pravila ni načela nadređenosti prava Unije.
- Kad je riječ o povredi načela pravne sigurnosti i legitimnih očekivanja, tužitelj u svojoj argumentaciji ponovno polazi od pogrešne pretpostavke, odnosno tvrdi da se Kraljevskom uredbom 41/2021 utvrđuju različiti, i dodatni zahtjevi za ostvarivanje potpora u okviru ZPP-a u odnosu na zahtjeve iz propisa Unije. Međutim, izmjenama uvedenim Kraljevskom uredbom 41/2021 u Kraljevsku uredbu 1075/2014 zapravo se samo nastoji protumačiti ili razjasniti Uredbu br. 1307/2013: izričito se navodi da nositelji prava na ispašu na zajedničkim travnjacima u javnom vlasništvu, u skladu s pravilnim tumačenjem pravila Unije, ne mogu prijaviti drugu proizvodnu djelatnost osim ispaše vlastitih životinja i da za takve površine ne mogu prijaviti poljoprivredne aktivnosti održavanja.
- Ne može se prihvatiti ideja da osoba (neovisno o tome je li uzgajivač ili uzgajivač tovnih goveda), kojoj su dodijeljena prava na ispašu na zajedničkim travnjacima u javnom vlasništvu i koja ta prava na ispašu samo prenese trećoj osobi kako bi ona koristila travnjake za prehranu svoje stoke, može legitimno vjerovati da time obavlja poljoprivrednu djelatnost na temelju koje ima pravo na ostvarivanje potpora u okviru ZPP-a. Ukratko, način djelovanja uzgajivača tovnih goveda koji se opisuje u tužbi oduvijek je bio protivan propisima Unije. Ako su zaista tako djelovali, nadležna tijela državne uprave trebaju pokrenuti odgovarajuće postupke radi ispitivanja počinjenih nepravilnosti.
- U sporu u ovom predmetu želi se utvrditi jesu li članak 11. stavci 2. i 3. Kraljevske uredbe 1075/2014, kako je izmijenjena, u skladu s propisima Unije. Za to je potrebno protumačiti pojmove prihvatljivog hektara, poljoprivredne površine, trajnih travnjaka i poljoprivredne djelatnosti u svrhu ostvarivanja prava na izravne potpore po površini, koji su predviđeni člancima 4. i 32. Uredbe br. 1307/2013, kao i upućivanje na zabranu umjetnog stvaranja uvjeta za ostvarivanje potpora iz članka 60. Uredbe br. 1306/2013.

Sažet prikaz obrazloženja zahtjeva za prethodnu odluku

- 6 Tribunal Supremo (Vrhovni sud, Španjolska) smatra da je nužno uputiti prethodna pitanja jer se u sudskoj praksi Suda koja se analizira u nastavku ne može pronaći odgovor na dvojbe koje nastaju prilikom rješavanja spora u glavnom postupku.
- 7 Iako se rješenje doneseno u predmetu C-273/21 odnosilo na tumačenje članka 32. stavka 2. točaka (a) i (b) Uredbe (EU) br. 1307/2013, pitanje iz tog spora razlikuje se od predmetnoga. U tom je predmetu bila riječ o površini koja je u skladu s mađarskim pravom kvalificirana kao aerodrom, ali na kojoj se nije obavljala nikakva djelatnost povezana s navedenim aerodromom. Sud je zaključio da je

treba kvalificirati kao poljoprivrednu površinu koja se koristi u poljoprivredne svrhe ako stvarno služi kao trajni travnjak za uzgoj životinja.

- 8 U presudi donesenoj u predmetu C-116/20, činjenice su (vidjeti osobito točke 26. do 31. presude) djelomično slične činjenicama u ovom predmetu. Međutim, u tom se sporu odlučivalo o konkretnom slučaju podnositelja zahtjeva za potporu kojem se odbilo dodijeliti tu potporu jer nije ispunjavao određene uvjete utvrđene rumunjskim nacionalnim pravilom, dok se u ovom slučaju izravno pobija određena odredba iz uredbe, a ne akt donesen na temelju uredbe. Osim toga, Sud je u tom predmetu odlučivao o pitanjima koja su se odnosila na tumačenje Uredbe (EU) br. 73/2009, koja je stavljena izvan snage Uredbom br. 1307/2013, koja se pak primjenjuje u ovom predmetu. Stoga razmatranja iz navedene presude (osobito iz točaka 75., 76., 85., 86. i 87.) ne otklanjaju u potpunosti dvojbe Tribunala Supremo (Vrhovni sud) u pogledu pravilnog tumačenja članka 4. i 32. Uredbe br. 1307/2013 te članka 60. Uredbe br. 1306/2013.
- 9 U prethodnom postupku C-176/20 tumačili su se, kao i ovdje, članci 4. i 32. Uredbe br. 1307/2013 te članak 60. Uredbe br. 1306/2013 (u vezi s uvodnim izjavama 4. i 16. Delegirane uredbe br. 639/2014). Međutim, te su se odredbe u predmetu C-176/20 tumačile s obzirom na činjenice koje ne odgovaraju u potpunosti činjenicama iz ovog predmeta. U navedenom se predmetu (vidjeti točku 49. te presude) nastojalo utvrditi obuhvaća li pojam „aktivni poljoprivrednik” pravnu osobu koja je sklopila ugovor o koncesiji koji se odnosi na površinu za ispašu u vlasništvu općine i koja taj pašnjak koristi za ispašu životinja koje su joj besplatno posudile fizičke osobe koje su njihovi vlasnici. U ovom se pak predmetu nastoji razjasniti mogu li se osobe koje su samo nositelji neisključivog prava na ispašu na zajedničkim nekretninama koje nisu u njihovu vlasništvu smatrati „upraviteljima” travnjaka u pogledu kojih postoji navedeno pravo na ispašu u svrhu obavljanja aktivnosti održavanja navedenih poljoprivrednih površina u stanju pogodnom za ispašu te, osim toga, može li se u tom slučaju smatrati da dotične osobe, ako to pravo prenesu na treću osobu kako bi ona travnjake koristila za prehranu svoje stoke, obavljaju neku od poljoprivrednih djelatnosti predviđenih člankom 4. stavkom 1. točkom (c) podtočkom i. Uredbe br. 1307/2013. Osim toga, između ovog predmeta i predmeta o kojem se tad odlučivalo postoje znatne razlike i u pogledu tumačenja članka 60. Uredbe (EU) br. 1306/2013 jer se u potonjem predmetu, za razliku od ovoga, kao jedan od elemenata koje treba uzeti u obzir isticalo sklapanje, u suprotnosti s primjenjivim nacionalnim pravom, ugovora o koncesiji i sadržaj ugovora o posudbi o kojima je riječ u glavnom postupku, osobito ako iz njih proizlazi da su posuđene životinje stavili na ispašu njihovi vlasnici, a ne Avio Lucos.